

HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMLARININ ORTAÖĞRETİM KURUMLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

*Evaluation of In-Service Education Programmes According to
View of Teachers Working in Secondary Schools.*

*Sebahattin ARIBAŞ**

*Murat KILINÇ**

*Mehmet DEMİR**

*Battal GÖLDAĞ**

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, hizmet içi eğitim programlarını ortaöğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda değerlendirmektir. Araştırmanın örneklemini Malatya İli Belediye sınırları içinde uygun örnekleme yöntemine göre seçilmiş okullarda görev yapan 160 ortaöğretim branş öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak, hizmet içi eğitim programlarının etkililiğinin belirlenebilmesi için likert tipi anket kullanılmıştır. Ankette, 30 madde ve bunların gerçekleşme derecesi ile ilgili “kesinlikle evet, oldukça, kısmen, çok az, kesinlikle hayır” şeklinde 5’li seçenekler yer almaktadır. Bu seçeneklere verilerin analizinde kullanılmak üzere 5’ten 1’e kodlar verilmiştir. Anketin alfa güvenirlik katsayısı 0.95 olarak hesaplanmıştır. Verilerin analizinde, her bir madde ile ilgili olarak öğretmen görüşlerinin frekans ve yüzdeleri tablo halinde verilmiştir. Kıdem, mezuniyet durumu, hizmet içi eğitim programlarının değerlendirilmesine yönelik sorular varyans analizi ile yoklanmış; farkın hangi boyutlar arasında olduğunu belirlemek üzere LSD testi kullanılmıştır.

Araştırmada elde edilen veriler sonucunda, orta öğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarının değerlendirilmesinde etkinliklere yeterince yer verdikleri; görev yaptıkları okulun sosyo-ekonomik durumuna, en son mezun oldukları yükseköğretim kurumuna, mesleki kıdemlerine ve okulların sınıf mevcuduna göre öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu, ortaya çıkmıştır.

Bu sonuçlara dayalı olarak, hizmet içi programlarının planlanmasına yönelik bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hizmet İçi Eğitim, Eğitim Programı, Öğretmen

* Prof. Dr., İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, saribas@inonu.edu.tr

* İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, mrt442002@yahoo.com

* Adıyaman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, kariyer33_tr@hotmail.com

* İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, bgoldag@hotmail.com

ABSTRACT

The main aim of this research is to evaluate the in-service programs the views of the secondary school teachers. The sample of the research consists of 160 secondary school teachers working in the randomly chosen schools located in the boundary of Malatya Municipality. A likert type questionnaire was used as a data gathering tool in order to determine the efficiency of the in-training programs. In the questionnaire there are 30 items and 5 choices about their application levels as “absolutely yes, quite, partially, very little, absolutely no”. The codes from 5 to 1 were given to be used in the analyses of the choices. Alfa reliability coefficient was calculated as 0.95.

The frequency and percentage of the views of teachers were given in the form of a table in the data analysis. The data about the working years of the teachers, education level, questions related to the evaluation of in-training programs were assessed by variance-analysis; and LSD test was used to determine the level of difference, In conclusion, it was found out that, the secondary school teachers give enough time a place to activities given in the evaluation in-training programs, there is a difference between the views of teachers according to their socio-economic status, the last high school from which they graduated, the number of students in their class and schools

Based on these results, some suggestions have been made about the planning of in-training programs.

Key Words : In-Service Training, Curriculum, Teacher

GİRİŞ

Bilim ve teknolojideki hızlı değişim ve gelişmeler toplumların; sosyal, kültür, ekonomik ve eğitim alanlarında önemli değişikliklere neden olmaktadır. Toplumların yapısını değiştiren bilim ve teknoloji alanındaki bu gelişmeler toplumları oluşturan bireyleri de değişime mecbur kılmaktadır. Bu bağlamda, değişim ve gelişmelere uyum sağlamak ve çağın gereklerini yerine getirmek amacıyla toplumlar, bireylere gereksinim duydukları emel bilgi, beceri, tutum ve değerleri eğitim yoluyla kazandırmaya çalışmaktadır. Bu nedenle günümüzde başta okullarda uygulanan eğitim programları olmak üzere eğitimin her alan ve basamağında değişiklikler yapmaktadır. Çünkü değişim ve gelişmelere uyum sadece eğitim programlarıyla sağlanır (Adıgüzel, 2010: 2).

Bilim ve teknoloji alanındaki hızlı değişim ve gelişim süreci, araştırma ve incelemelerden elde edilen verilerin direkt etkilediği eğitim programlarında, eğitim hedeflerini, öğretim metotlarını, derslerin nasıl ve hangi materyallerle işleneceği ve öğretmenin geleneksel rollerini değiştirdiği dikkate alındığında öğretmenlerin hizmet öncesi eğitimleriyle birlikte, hizmet içi eğitimlerinin gereği ve önemi de açıkça ortaya çıkmaktadır (Erisen, 1998: 41).

Eğitimin önemli bir üyesi olan öğretmen, değişim ve gelişimleri mesleki çalışmalarına yansıtılabildiği sürece mesleğinin varlığını devam ettirebilir. Değişim ve gelişime uyum sağlayabilecek öğretmenlerin varlığı ancak eğitimin sürekliliği ile mümkündür (Aktürk 1994; Göçmen 2004). Yaşam boyu eğitimin bir gereği olarak hizmet içi eğitim, öğretmenlere ve diğer kurumlarda çalışanlara mesleklerinde daha başarılı, üretici ve mutlu olmasını sağlayacak bilgi, beceri ve tutumlar kazandırmayı amaçlamaktadır (Yalın 2001: 29; Mc Dermott ve diğerleri, 2001: 219; Campbell 2004: 29).

Öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim; eğitimde amaçlanan niteliklerin öğrencilere kazandırılması için gerekli bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar ile bilimsel ve sosyo-ekonomik gerçekler ışığında eksikliği kanıtlanan mesleki bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkların öğretmenlere kazandırılmasını hedefleyen süreçlerin bütünüdür (Budak, 1998: 36). Öğretmenler gerek hizmet öncesi gerekse hizmet anında eksiklerini tamamlamak için hizmet içi eğitime gereksinim duymaktadırlar (Selimoğlu ve Yılmaz, 2009: 3). Çünkü bir okulun kalitesi, o okulda görev yapan öğretmenlerin verdiği eğitim hizmetinin kalitesine bağlıdır. Öğretmenlerin bunu başarabilmeleri için hem hizmet öncesinde iyi yetiştirilmeleri hem de hizmet içinde kendilerini sürekli geliştirmeleri gerekmektedir (Seferoğlu, 2005: 15 ; Uçar ve İpek, 2006: 35). Bu gerekliliğe dikkat çeken Boydak (1995), hizmet içi eğitimin öğretmenler açısından büyük önem taşıdığını ifade etmektedir.

Hizmet içi eğitim programlarına yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde hizmet içi eğitimin farklı boyutlarda incelendiği görülmektedir. Yağız (2011), hizmet içi eğitim uygulamalarının öğrenen okula etkisi ile ilgili öğretmen görüşleri; Metin ve Özmen (2010), Fen ve Teknoloji öğretmenlerinin performans değerlendirmeye yönelik hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi; Şener (2009), hizmet içi eğitimin sınıf öğretmenlerinin motivasyon düzeyine etkisi; Tekin ve Yaman (2008), Hizmet-içi eğitim programlarını değerlendirme ölçeği: öğretmen formunun geliştirilmesi; Gültekin ve Çubukçu (2008), ilköğretim öğretmenlerinin hizmet içi eğitime ilişkin görüşleri; Kaya, Küçük ve Çepni (2006), fizik laboratuvar yönelik hazırlanan bir hizmet içi eğitim programının değerlendirilmesi; Demirkol (2004), ilköğretim okullarında öğretmenlere yönelik okul-temelli hizmet içi eğitim etkinliklerinin değerlendirmesi; Durmuş (2003), sınıf öğretmenlerine yönelik düzenlenen hizmet içi eğitim

etkinliklerine ilişkin öğretmen görüşleri; Ozan ve Dikici (2001), hizmet içi programlarının etkililiğinin değerlendirilmesi; Kanlı (2001), ortaöğretimde görev yapan fizik öğretmenleri için düzenlenen hizmet içi eğitim programlarının etkililiği; Baskan (2001) ise ilköğretim okullarında görevli öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarının etkililiğine ilişkin algı ve beklentileri açısından değerlendirilmiştir. Literatürdeki çalışmalara dayalı olarak hizmet içi eğitim programlarının ortaöğretim kurumlarında çalışan öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesinin konuyla ilgili literatüre katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, hizmet içi eğitim programlarını ortaöğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda değerlendirmektir. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmenlerin hizmet içi eğitim programları hakkındaki görüşleri nedir?
2. Öğretmenlerin cinsiyetleri ile hizmet içi eğitim programları hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Öğretmenlerin eğitim düzeyleri ile hizmet içi eğitim programları hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarına katılma sayısı ile hizmet içi eğitim programları hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
5. Öğretmenlerin kıdem yılları ile hizmet içi eğitim programları hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu çalışmada betimsel araştırma yöntemlerinden genel tarama modeli kullanılmıştır. Genel tarama modeli ise, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla, evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek veya örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2007: 79). Çalışma Ortaöğretim kurumlarında görevli öğretmenlerin Hizmet İçi Eğitim Programları Hakkındaki Görüşlerini belirlemeye yönelik olduğundan betimseldir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Malatya il Belediye sınırları içerisinde bulunan üç Endüstri Meslek lisesinde 2010- 2011 öğretim yılı bahar döneminde görev yapan 160 öğretmen oluşturmaktadır. Bu çalışma

grubu seçilirken olasılıksız örnekleme türlerinden biri olan uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu örnekleme yönteminde ihtiyaç duyulan büyüklükteki bir gruba ulaşılan kadar en ulaşılabilir olan yanıtlayıcılardan başlamak üzere örneklem oluşturulması ya da en ulaşılabilir ve maksimum tasarruf sağlayacak bir durum, örnek üzerinde çalışılmasıdır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2008).

Veri Toplama Aracı

Araştırma verilerini toplamak amacıyla bu konuda daha önce Yalın (2001) tarafından kullanılan beşli likert tipi ölçek kullanılmıştır. Ölçeğin güvenilirliği, Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayıları ile hesaplanmıştır. Ölçeğin toplam güvenilirlik katsayısı .95 olarak bulunmuştur.

Bu ölçekte öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarının amaçları, amaçların gerçekleştirme düzeyleri, öğretmenlerin ihtiyaçlarını ne derece karşıladığı, hizmet içi eğitim programlarının etkililiği ile ilgili sorular yer almakta ve öğretmenlerden bu sorulara hangi sıklıkta katıldıklarını belirtmeleri istenmektedir. Her maddeye verilecek görüşlerin kodları 1 ile 5 arasında değişmektedir. Aralıkların eşit olduğu varsayımından hareketle, aritmetik ortalamalar için puan aralığı katsayısı 0.80 olarak bulunmuştur. (Puan Aralığı = $En\ Yüksek\ Değer - En\ Düşük\ Değer / 5 = 4/5 = 0.80$). 1= kesinlikle hayır, 2=çok az, 3=kısmen, 4=oldukça ve 5=kesinlikle evet şeklinde puanlanmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırma için elde edilen verilerin analizi bilgisayarda *SPSS 12,00* istatistik paket programı kullanılarak yapılmıştır. Ayrıca yapılan istatistik analizde sistematik bir yol benimsenmiştir. Anket maddelerine cevap verilmeden önce maddelerin betimsel istatistikler (*ortalama, frekans, yüzdeler oranlar*) hesaplanmış ve dağılımın özellikleri ortaya konmuştur.

Araştırmanın verilerinin normal dağılım gösterip göstermediğinin belirlenmesi için alt problemlere ait tüm veriler *Kolmogorov-Smirnov* testine tabi tutulmuştur. *Kolmogorov-Smirnov* testi sonucunda veriler *2-tailed p* olarak verilen p değeri $p > 0.05$ olduğu için dağılımın normal olduğu sonucu çıkmıştır (Büyüköztürk, 2012: 42). Bu sonuca göre parametrik istatistik tekniklerinin kullanılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. İki grup arasında farklılık araştırılmasında t testi kullanılmıştır. İki grup çok düzeyli grupların karşılaştırılmasında; ANOVA kullanılmıştır. Gruplar arası farklılık bulunması durumunda farklılığın kaynağı post-hoc testlerle araştırılmıştır. İstatistiksel analizler ve değerlendirmeler için MS Excel ve SPSS for Win. Ver.

12.00 (SPSS Inc., Chicago, IL., USA) paket programları kullanılmıştır. İstatistiksel kararlarda $p < 0.05$ düzeyi anlamlı farklılığın göstergesi olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırma kapsamına alınan ortaöğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla anket sorularına verdikleri yanıtlar tablolarda verilerek incelenmiştir.

1. Ortaöğretim Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim Programlarına İlişkin Görüşleri

Araştırmanın bu bölümünde uygulanan anket formuna katılan ortaöğretim öğretmenlerinin hizmet içi eğitim programlarına ilişkin görüşleri yer almaktadır. *Ortaöğretim Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim Programları Hakkındaki Görüşleri Nedir?* sorusuna cevap bulmak amacıyla öğretmenlere 30 soru yöneltilmiş ve öğretmenlerin bu sorulara verdikleri yanıtlar Tablo 1'de verilmiştir.

EK Tablo: 1 Öğretmenlerin Hizmet içi Eğitim Programlarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağı

Maddeler		Kesinlikle Hayır		Çok az		Orta		Orta		Kesinlikle Evet		X
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	
1	Program başlangıcında, programın amaçları size iletildi mi?	14	8,7	25	15,6	58	36,2	39	24,3	24	15	3,21
2	Program amaçları eğitim ihtiyaçlarımıza yönelik miydi?	3	1,8	12	7,5	53	33,1	73	45,6	19	11,8	3,58
3	Öğretim faaliyetleri program amaçları ile tutarlı mıydı?	2	1,2	12	7,5	56	35	68	42,5	22	13,7	3,60
4	Program başında, programla ilgili giriş yeterliliklerimiz ölçüldü mü?	69	43,1	30	18,7	36	22,5	18	11,2	7	4,3	2,15
5	Program sırasında kazandırılan bilgi ve becerilerin eğitim ihtiyaçlarımızla ne derece ilgili olduğu size soruldu mu?	39	24,3	29	18,1	48	30	30	18,7	14	8,7	2,69
6	Program ve konuların amaçlarına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanıldı mı?	6	3,7	16	10	57	35,6	60	37,5	21	13,1	3,46
7	Programın etkililiğini artırmak için konu ve amaçlara uygun araç-gereç kullanıldı mı?	6	3,7	16	10	50	31,2	62	38,7	26	16,2	3,54
8	Öğrenim faaliyetleri sırasında konularla ilgili gerekli materyaller (ders notu, vb.) verildi mi?	14	8,7	32	20	38	23,7	47	29,3	29	18,1	3,28
9	Program konuları ihtiyaç duyduğunuz kapsamda işlendi mi?	8	5	15	9,3	71	44,3	57	35,6	9	5,6	3,28
10	Öğrendiklerinizi uygulama (yapma, gösterme, vb.) imkanı verildi mi?	24	15	41	25,6	43	26,8	30	18,7	22	13,7	2,91
11	Sizce programa katılanların bilgi/beceri düzeyi ve eğitim ihtiyaçları açısından bir benzerlik var mıydı?	12	7,5	16	10	55	34,3	61	38,1	16	10	3,33
12	Program esnasında programdan önce sahip olduğunuz bilgi ve tecrübelerimizi diğer katılımcılarla tartışma ve paylaşma imkanı verildi mi?	18	11,2	34	21,2	53	33,1	48	30	7	4,3	2,95
13	Program esnasında edindiğimiz bilgi ve	15	9,3	27	16,8	49	30,6	56	35	13	8,1	3,16

14	tecrübelerimizi diğer katılımcılarla tanışma ve paylaşma imkanı verildi mi? Program boyunca eğitim faaliyetlerine karşı gerekli motivasyon sağlandı mı?	12	7,5	25	15,6	59	36,8	56	35	8	5	3,14
15	Sizce program süresi yeterli miydi?	15	9,3	29	18,1	51	31,8	50	31,2	15	9,3	3,13
16	Program süresi verimli olarak kullanıldı mı?	8	5,0	17	10,6	54	33,7	64	40	17	10,6	3,41
17	Programda amaçlanan bilgi ve becerileri kazandığımıza inanıyor musunuz?	12	7,5	22	13,7	57	35,6	47	29,3	22	13,7	3,28
18	Program esnasında başarı durumunuz ölçüldü mü?	23	14,3	26	16,2	46	28,7	39	24,3	26	16,2	3,12
19	Program sonunda başarı durumunuz ölçüldü mü?	17	10,6	16	10,0	39	24,3	44	27,5	44	27,5	3,51
20	Program sonunda programın genel bir değerlendirilmesi yapıldı mı?	11	6,8	26	16,2	42	26,2	53	33,1	28	17,5	3,38
21	Program sırasında programın nasıl daha etkili hale getirilebileceği ile ilgili olarak görüşlerimize başvuruldu mu?	41	25,6	30	18,7	43	26,8	34	21,2	12	7,5	2,66
22	Bu programda edindiğimiz bilgi ve becerileri nerelerde ve nasıl uygulayabileceğimizi gösterildi mi?	14	8,7	27	16,8	52	32,5	53	33,1	14	8,7	3,16
23	Bu programda edindiğimiz bilgi ve becerilere dayalı olarak uygulamalarda ortaya çıkabilecek problemleri nasıl çözebileceğimize ilişkin yol gösterildi/açıklandı mı?	12	7,5	34	21,2	63	39,3	42	26,2	9	5,6	3,01
24	Sizce katıldığımız programın öğretim elemanları programdaki konulara hakim miydiler?	8	5	13	8,1	43	26,8	73	45,6	23	14,3	3,56
25	Sizce öğretim elemanları eğitim ihtiyaçlarımız, tecrübelerimiz ve çalışma ortamlarımızın farkında mıydı?	13	8,1	19	11,8	66	41,2	38	23,7	24	15	3,26
26	Sizce öğretim elemanları ile programa katılanlar arasında iyi bir iletişim kuruldu mu?	5	3,1	24	15,0	55	34,3	50	31,2	26	16,2	3,43
27	Katıldığımız programın fiziki şartları (derslik, konaklama, v.b) yeterli miydi?	10	6,2	18	11,2	53	33,1	60	37,5	19	11,8	3,38
28	Programın uygulandığı yer iyi seçilmiş miydi?	7	4,3	23	14,3	50	31,2	52	32,5	28	17,5	3,44
29	Program yöneticileri programın işleyişi ile ilgili sorunlarımıza karşı ilgili miydiler?	5	3,1	25	15,6	52	32,5	54	33,7	24	15	3,42
30	Programın verilmiş zamanı uygun muydum?	12	7,5	22	13,7	47	29,3	54	33,7	25	15,6	3,36

Tablo 1’de “Program başlangıcında, programın amaçları size iletildi mi?” sorusuna öğretmenlerin %15 kesinlikle katıldıklarını, %24,3 oldukça katıldıklarını ve %36,2’si kısmen katıldıklarını görülmektedir. $\bar{X} = 3.21$ ’dir. Bu değer “kısmen” düzeyindedir. “Program amaçları eğitim ihtiyaçlarına yönelik miydi?” Sorusuna ilişkin öğretmenlerin %11,8’i kesinlikle evet, %45,6’sı oldukça ve %33,1’i de kısmen yanıtını vermişlerdir. $\bar{X} = 3.58$ ’dir. Bu değer “oldukça” düzeyindedir. Öğretim faaliyetleri program amaçları ile tutarlı olup olmadığı sorusuna ilişkin öğretmenlerin %13,7’si kesinlikle evet, %42,5’i oldukça ve %35’i ise kısmen yanıtını vermişlerdir. $\bar{X} = 3.60$ ’tur. Bu değer “oldukça” düzeyindedir.

Program başında, programla ilgili giriş yeterlilikleriniz ölçülüp ölçülmediğine ilişkin soruya öğretmenlerin %43,1’i kesinlikle hayır, %18,7’si çok az ve %22,5’i kısmen yanıtını vermişlerdir. $\bar{X} = 2.15$ ’tir. Bu değer “çok az” düzeyindedir. Program sırasında kazandırılan bilgi ve becerilerin eğitim ihtiyaçlarınızla ne derece ilgili olduğu sorulup sorulmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %24,3’ü kesinlikle hayır, %18,1’i çok az ve %30’u kısmen yanıtını vermişlerdir. $\bar{X} = 2.69$ ’dur. Bu değer “kısmen” düzeyindedir. Program ve konuların amaçlarına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanılıp kullanılmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %13,1’i kesinlikle evet, %37,5’i oldukça ve %35,6’sı kısmen yanıtını vermişlerdir. $\bar{X} = 3.46$ ’dır. Bu değer “oldukça” düzeyindedir.

Öğretmenler programın etkililiğini artırmak için konu ve amaçlara uygun araç-gereç kullanılıp kullanılmadığı şeklindeki soruya %16,2’si kesinlikle evet, %38,7’si oldukça ve %31,2’si de kısmen yanıtını vermişlerdir. $\bar{X} = 3.54$ ’tür. Bu düzey “oldukça” düzeyindedir. Öğrenim faaliyetleri sırasında konularla ilgili gerekli materyaller (ders notu, vb.) verilip verilmediğine ilişkin öğretmenlerin %18,1’i kesinlikle evet, %29,3’ü oldukça ve %23,7’si kısmen yanıtını vermişlerdir. $\bar{X} = 3.28$ ’dir. Bu değer “kısmen” düzeyindedir. Program konuları ihtiyaç duyduğunuz kapsamda işlenip işlenmediğine ilişkin soruya öğretmenlerin %5,6’sı kesinlikle evet, %35,6’sı oldukça ve %44,3’ü kısmen yanıtını vermişlerdir. $\bar{X} = 3.28$ ’dir. Bu değer “kısmen” düzeyindedir.

Öğrendiklerinizi uygulama (yapma, gösterme, vb.) imkânı verilip verilmediğine ilişkin öğretmenlerin %15’i kesinlikle verilmediğini, %25,6’sı çok az verildiğini, %26,8’i kısmen verildiğini belirtmektedir. $\bar{X} = 2.91$ ’dir. Bu değer “kısmen” düzeyindedir. Sizce programa katılanların bilgi/beceri düzeyi ve eğitim ihtiyaçları açısından bir benzerlik olup olmadığına ilişkin öğretmenlerin %10’nu kesinlikle benzerlik olduğunu, %38,1’i oldukça benzerlik olduğunu ve %34,3’ü kısmen benzerlik olduğunu belirtmişlerdir.

$\bar{X} = 3.33$ 'tür. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Program esnasında programdan önce sahip olduğunuz bilgi ve tecrübelerinizi diğer katılımcılarla tartışma ve paylaşma imkanı verilip verilmediğine ilişkin soruya öğretmenlerin %11,2'si kesinlikle verilmediğini, %21,2'si çok az verildiğini ve %33,1'i de kısmen verildiğini belirtmişlerdir. $\bar{X} = 2.95$ 'tir. Bu değer "kısmen" düzeyindedir.

Program esnasında edindiğiniz bilgi ve tecrübelerinizi diğer katılımcılarla tanışma ve paylaşma imkânı verilip verilmediğine ilişkin soruya öğretmenlerin %8,1'i kesinlikle paylaşma imkanı verildiğini, %35'i oldukça verildiğini ve %30,6'sı kısmen verildiğini belirtmektedir. $\bar{X} = 3.16$ 'dir. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Program boyunca eğitim faaliyetlerine karşı gerekli motivasyon sağlanıp sağlanmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %5'i kesinlikle sağlandığını, %35'i oldukça sağlandığını ve %36,8'i kısmen sağlandığını belirtmektedir. $\bar{X} = 3.14$ 'tür. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Sizce program süresi yeterli olup olmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %9,3'ü kesinlikle program süresinin yeterli olduğunu, %31,2'si oldukça yeterli olduğunu ve %31,8'i kısmen yeterli olduğunu belirtmektedir. $\bar{X} = 3.14$ 'tür. Bu değer "kısmen" düzeyindedir.

Program süresi verimli olarak kullanılıp kullanılmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %10,6'sı kesinlikle verimli kullanıldığını, %40'ı oldukça verimli kullanıldığını ve %33,7'si de kısmen verimli kullanıldığını belirtmektedir. $\bar{X} = 3.41$ 'dir. Bu değer "oldukça" düzeyindedir. Programda amaçlanan bilgi ve becerileri kazandığınıza inanıp inanmadıklarına ilişkin soruya öğretmenlerin %13,7'si kesinlikle inandığını, %29,3'ü oldukça inandıklarını ve %35,6'sı ise kısmen inandıklarını belirtmiştir. $\bar{X} = 3.28$ 'dir. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Program esnasında başarı durumunuz ölçülüp ölçülmediğine ilişkin soruya öğretmenlerin %16,2'si kesinlikle ölçüldüğünü, %24,3'ü oldukça ölçüldüğünü ve %28,7'si ise kısmen ölçüldüğünü belirtmektedir. $\bar{X} = 3.12$ 'dir. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Program sonunda başarı durumunuz ölçülüp ölçülmediğine ilişkin soruya öğretmenlerin %27,5'i kesinlikle ölçüldüğünü, %27,5'i oldukça ölçüldüğünü ve %24,3'ü ise kısmen ölçüldüğünü belirtmektedir. $\bar{X} = 3.51$ 'dir. Bu değer "oldukça" düzeyindedir.

Program sonunda programın genel bir değerlendirmesi yapılıp yapılmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %17,5'i kesinlikle yapıldığını, %33,1'i oldukça yapıldığını ve %26,2'si ise kısmen yapıldığını belirtmektedir. $\bar{X} = 3.38$ 'dir. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Program sırasında programın nasıl daha etkili hale getirilebileceği ile ilgili olarak görüşlerinize başvurulup başvurulmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin

%25,6'sı kesinlikle başvurulmadığını, %18,7'si çok az başvurulduğunu ve %26,8'i ise kısmen başvurulduğunu belirtmektedir. $\bar{X} = 2.66$ 'dır. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Bu programda edindiğiniz bilgi ve becerileri nerelerde ve nasıl uygulayabileceğiniz gösterilip gösterilmediğine ilişkin soruya öğretmenlerin %8,7'si kesinlikle gösterildiğini, %33,1'i oldukça gösterildiğini ve %32,5'i ise kısmen gösterildiğini belirtmektedir. $\bar{X} = 3.16$ 'dır. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Bu programda edindiğiniz bilgi ve becerilere dayalı olarak uygulamalarda ortaya çıkabilecek problemleri nasıl çözebileceğinize ilişkin yol gösterildi/açıklanıp açıklanmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %5,6'sı kesinlikle açıklandığını, %26,2'si oldukça açıklandığını ve %39,3'ü ise kısmen açıklandığını belirtmektedir. $\bar{X} = 3.01$ 'dir. Bu değer "kısmen" düzeyindedir.

Sizce katıldığınız programın öğretim elemanları programdaki konulara hakim olup olmadıklarına ilişkin soruya öğretmenlerin %14,3'ü kesinlikle hakim olduklarını, %45,6'sı oldukça hakim olduklarını ve %26,8'i kısmen hakim olduklarını belirtmektedir. $\bar{X} = 3.56$ 'dır. Bu değer "oldukça" düzeyindedir. Sizce öğretim elemanları eğitim ihtiyaçlarınız, tecrübeleriniz ve çalışma ortamlarınızın farkında olup olmadıklarına ilişkin soruya öğretmenlerin %15'i kesinlikle farkında olduklarını, %23,7'si oldukça farkında olduklarını ve %41,2'si kısmen farkında olduklarını belirtmektedir. $\bar{X} = 3.26$ 'dır. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Sizce öğretim elemanları ile programa katılanlar arasında iyi bir iletişim kurulup kurulmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %16,2'si kesinlikle iletişim kurduğunu, %31,2'si oldukça iyi iletişim kurduğunu ve %34,3'ü kısmen iletişim kurduğunu belirtmektedir. $\bar{X} = 3.43$ 'tür. Bu değer "oldukça" düzeyindedir.

Katıldığınız programın fiziki şartları (derslik, konaklama, v.b) yeterli olup olmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %11,8'i kesinlikle yeterli olduğunu, %37,5'i oldukça yeterli olduğunu, %33,1'i kısmen yeterli olduğunu belirtmektedir. $\bar{X} = 3.38$ 'dir. Bu değer "kısmen" düzeyindedir. Programın uygulandığı yer iyi seçilip seçilmediğine ilişkin soruya öğretmenlerin %17,5'i kesinlikle iyi seçildiğini, %32,5'i oldukça iyi seçildiğini, %31,2'si kısmen iyi seçildiğini belirtmektedir. $\bar{X} = 3.44$ 'tür. Bu değer "oldukça" düzeyindedir. Program yöneticileri programın işleyişi ile ilgili sorunlarınıza karşı ilgili olup olmadıklarına ilişkin soruya öğretmenlerin %15'i kesinlikle ilgili olduklarını, %33,7'si oldukça ilgili olduklarını, %32,5'i kısmen ilgili olduklarını belirtmektedir. $\bar{X} = 3.42$ 'dir. Bu değer "oldukça" düzeyindedir. Programın verilmiş zamanı uygun olup olmadığına ilişkin soruya öğretmenlerin %15,6'sı kesinlikle uygun olduğunu, %33,7'si oldukça uygun olduğunu ve %29,3'ü kısmen uygun olduğunu belirtmektedir. $\bar{X} = 3.36$ 'dır. Bu değer "kısmen" düzeyinde

2. Ortaöğretim Öğretmenlerinin Hizmet İçi Eğitim Programlarına İlişkin Görüşlerinin İstatistiksel Analizi

Araştırmanın ikinci alt probleminde öğretmenlerin cinsiyetlerine göre hizmet içi eğitim programlarına yönelik görüşleri arasında anlamlı farklılaşma olup olmadığı araştırılmış ve buna ilişkin Anova ve t testi sonuçları Tablo 2, 3, 4, 5 ve 6'da verilmiştir.

EK Tablo: 2 Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre hizmet içi eğitim programlarına yönelik görüşleri arasındaki farklılığa ilişkin t testi sonuçları

Cinsiyet	N	X	S	sd	t	p
Bay	133	98,9023	21,08923	158	2.81	.005*
Bayan	27	86,4074	20,70537			

*P<.05

Tabloda bay olan öğretmenlerin puan ortalamasının $X = 98,90$ ve Bayan olan öğretmenlerin puan ortalamasının ise $X=86,40$ olduğu anlaşılmaktadır. Bay öğretmenlerin puanları ile bayan öğretmenlerin puanları arasında bay öğretmenlerin lehine anlamlı bir fark bulunmaktadır. [$t=2.81$; $p<.05$]

EK Tablo: 3 Öğretmenlerin eğitim düzeylerine göre hizmet içi eğitim programlarına yönelik görüşleri arasındaki farklılığa ilişkin ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	1832,721	2	916,360	2,011	,137
Gruplariçi	71525,473	157	455,576		
Toplam					

Tablo 3'te öğretmenlerin eğitim durumlarına göre hizmet içi programlarına ilişkin ANOVA testi sonuçları elde edilmiştir. Analiz sonuçlarına bakıldığında hizmet içi eğitim programlarına ilişkin öğretmenlerin puanları arasında eğitim durumları bakımından anlamlı bir fark bulunmadığı görülmektedir [$F_{(2-157)}=2.011$; $p>.05$].

EK Tablo: 4 Öğretmenlerin puanlarının hizmet içi eğitim programlarına katılım sayısına göre ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	1528,067	4	382,017	,824	,512
Gruplarıçi	71830,127	155	463,420		
Toplam					

Tablo 4'te öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarına katılım sayısına göre ANOVA testi sonuçları verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre öğretmenlerin aldıkları puanların hizmet içi eğitim programlarına katılım sayısı bakımından anlamlı bir fark bulunmamıştır. [$F_{(4-155)} = .824$; $p > .05$].

EK Tablo: 5 Öğretmenlerin hizmet yılına göre hizmet içi eğitim programlarına yönelik görüşleri arasındaki farklılığa ilişkin ANOVA testi Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplararası	4395,690	4	1098,923	2,470	,047*
Gruplarıçi	68962,503	155	444,919		
Toplam	73358,194	159			

* $p < .05$

ANOVA testinin analiz sonuçlarına göre ölçeğe katılan öğretmenlerin aldıkları puanlar çalıştıkları hizmet yılına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. [$F_{(4-155)} = 2.470$; $p < .05$]. Bu farklılaşmanın nedenini bulmak için Tukey Post-Hoc karşılaştırması yapılmış ve sonuçlar Tablo 6' da verilmiştir.

EK Tablo: 6 Hizmet yılına göre puanların karşılaştırmasını yapan Tukey testi sonuçları

Grup No	Grup	N	\bar{X}	ss	Tukey
1	1-5	18	86,61	21,40	4
2	6-10	37	94,08	22,13	
3	11-15	46	95,50	21,91	
4	16-20	41	103,78	18,31	1
5	21-..	18	99,94	22,35	

Öğretmenlerin hizmet yılına göre hizmet içi programlarına ilişkin hizmet Yılı 1–5 olan öğretmenlerin puanı ile Hizmet yılı 16–20 olan öğretmenlerin puan arasında anlamlı ($p<0.05$) bir farklılaşma görülürken öğretmenlerin diğer kıdemlerine göre ise aralarında anlamlı bir fark görülmemektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Hizmet içi eğitim programlarının ortaöğretim kurumlarında çalışan öğretmen görüşlerine göre değerlendirildiği bu çalışmada, program başlangıcında, programın amaçlarının kendilerine kısmen iletildiği, program amaçlarının eğitim ihtiyaçlarına yönelik olduğu ve öğretim faaliyetleri program amaçları ile tutarlı olduğu, program başında, programla ilgili giriş yeterliliklerinin ise çok az düzeyde ölçüldüğü ortaya çıkmıştır.

Program sırasında kazandırılan bilgi ve becerilerin eğitim ihtiyaçlarıyla kısmen ilgili olduğu, program ve konuların amaçlarına uygun öğretim yöntem ve teknikleri kullanıldığı, öğretmenler programın etkililiğini artırmak için konu ve amaçlara uygun araç-gereç kullandığı, öğrenim faaliyetleri sırasında konularla ilgili gerekli materyallerin (ders notu, vb.) kısmen verildiği ve program konularının ihtiyaç duyulan kapsamda kısmen işlendiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrenenlerle ilgili uygulama (yapma, gösterme, vb.) imkânı verilmesi, programa katılanların bilgi/beceri düzeyi ve eğitim ihtiyaçları açısından aralarında bir benzerlik olması, program esnasında programdan önce sahip olunan bilgi ve tecrübelerin diğer katılımcılarla tartışma ve paylaşma imkanı verilmesi, program esnasında edinilen bilgi ve tecrübelerin diğer katılımcılarla tanışma ve paylaşma imkânı verilmesi, program boyunca eğitim faaliyetlerine karşı gerekli motivasyon sağlanması, ayrılan program süresinin yeterli olması, programda amaçlanan bilgi ve becerileri kazanıldığına inanılması, program esnasında başarı durumunun ölçülmesi, program sonunda programın genel bir değerlendirmesi yapılması, program sırasında programın nasıl daha etkili hale getirilebileceği ile ilgili olarak katılımcıların görüşlerine başvurulması, programda edinilen bilgi ve becerileri nerelerde ve nasıl uygulanacağını gösterilmesi, programda edinilen bilgi ve becerilere dayalı olarak uygulamalarda ortaya çıkabilecek problemlerin nasıl çözülmesi gerektiği, öğretim elemanlarının katılımcıların eğitim ihtiyaçlarının, tecrübelerinin ve çalışma ortamlarının farkında olması, katıldığınız programın fiziki şartlarının (derslik, konaklama, v.b) yeterli olması, programın verilmiş zamanın uygun olması gibi yönlerden kısmen yeterli olduğu bulunmuştur. Özellikle program süresinin verimli kullanıldığı, program sonunda başarı durumunun ölçüldüğü, programda ders veren öğretim elemanlarının programdaki konulara hâkim oldukları, öğretim elemanları ile programa katılanlar arasında iyi bir iletişim kurulduğu,

programın uygulandığı yerin iyi seçildiği, program yöneticileri programın işleyişi ile ilgili sorunlara karşı ilgili oldukları sonucuna varılmıştır.

Ortaöğretim öğretmenlerinin hizmet içi eğitim programlarına ilişkin görüşleri arasında anlamlı fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Hizmet içi programlarına ilişkin bay öğretmenlerin puanları ile bayan öğretmenlerin puanları arasında bay öğretmenlerin lehine anlamlı bir fark olduğu, hizmet içi eğitim programlarına ilişkin öğretmenlerin puanları arasında eğitim durumları bakımından ise anlamlı bir fark bulunmadığı, öğretmenlerin aldıkları puanların hizmet içi eğitim programlarına katılım sayısı bakımından anlamlı bir fark bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Hizmet içi eğitim programlarına katılan öğretmenlerin aldıkları puanların çalıştıkları hizmet yılına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırmada ortaya çıkan sonuçlara dayalı olarak hizmet içi programlarının etkililiğinin geliştirilmesi için yapılabilecek çalışmalara ilişkin bazı öneriler geliştirilmiştir:

Programın etkililiğinin artırılması için öğretmenlere program amaçları programın başında anlatılmalıdır.

Öğretmenlere, öğrenim faaliyetleri sırasında konularla ilgili gerekli materyallerin hepsinin verilmemesinden dolayı öğrenme olumsuz etkileneceğinden gerekli materyaller program süresince tam olarak sağlanmalıdır.

Öğretmenlerin Programlarda edindikleri bilgi ve becerileri uygulamalarda ortaya çıkabilecek problemleri çözmede nasıl kullanacakları tam olarak gösterilmelidir.

Program süreleri artırılmalı ve hizmetiçi eğitim programlarının yapıldığı yerlerin (derslik, teknoloji imkânları, konaklama) imkânlarının artırılması gerekmektedir

KAYNAKÇA

ADIGÜZEL, A. (2010), “İlköğretim Okullarında Öğretim Teknolojilerinin Durumu ve Sınıf Öğretmenlerinin Bu Teknolojileri Kullanma Düzeyi”, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15 (2010) 1-17.

AKTÜRK U Ö. (1994), “Bayındır Hastaneleri HHM Hizmet içi eğitim Faaliyetleri ve Hemşirelik”, Eğitim Sempozyumu, İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale HYO Mezunları Derneği.

BASKAN, H. 2001, *İlköğretim okullarında görevli öğretmenlerin hizmet içi eğitim programlarının etkililiğine ilişkin algı ve beklentileri (Denizli ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Denizli, Turkey.

BOYDAK, M. (1995), “İngiltere’deki hizmetiçi eğitim uygulamaları”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 7, Sayı 1-2, 29-35.

Budak, Y. (1998), “Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi Açısından Öğretmenlere Yönelik Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçları ve Programlarına Bir Yaklaşım”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı.140, ss. 35-38.

BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., ÇAKMAK, E. K., Akgün, Ö. E., Kardeniz, Ş. ve Demirel, F. (2008), *Bilimsel araştırma yöntemleri*, Ankara: Pegem yayıncılık.

CAMPBELL S. “Continuing professional development: what do we need? *Nurs Manag (Harrow)*”. 2004 Mar;10 (10): 27-31.pdf.(22.02.2010).

DEMİRKOL, M. (2004). *İlköğretim okullarında öğretmenlere yönelik okultemelli hizmet içi eğitim etkinliklerinin değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir, Turkey.

DURMUŞ, E. (2003). *Sınıf öğretmenlerine yönelik düzenlenen hizmet içi eğitim etkinliklerine ilişkin öğretmen görüşleri (Ankara ili örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Turkey.

ERİSEN, Y. (1998), “Öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim programlarını geliştirmede eğitim ihtiyacı belirleme süreci”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı.140, ss.39-43.

GÖÇMEN Z. (2004), “Ameliyathane Hemşirelerinin Ameliyathane Hemşireliği Oryantasyon Programı içeriğine İlişkin Görüşleri”, *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*. 8(1).

GÜLTEKİN, M. ve Çubukçu, Z. (2008), “İlköğretim öğretmenlerinin hizmet içi eğitime ilişkin görüşleri”, *Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı.9, ss.185-201.

KANLI, U. (2001). *Ortaöğretimde görev yapan fizik öğretmenleri için düzenlenen hizmet içi eğitim programlarının etkililiği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, Turkey.

KARASAR, N. (2007), *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler*, Ankara: Nobel Yayıncılık.

KAYA, A., Küçük, M., Çepni, S. “Fizik Laboratuvarlarına Yönelik Hazırlanan Bir Hizmet İçi Eğitim Programının Değerlendirilmesi”, *Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, S. 16, Ss. 89-102, [Online] <http://egitimdergi.pamukkale.edu.tr>, pdf. (08.11.2010).

METİN, M. ve Özmen, H. (2010), “Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Performans Değerlendirmeye Yönelik Hizmet İçi Eğitim (HİE) İhtiyaçlarının Belirlenmesi”, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Cilt.18, No: 3, ss.819-838.

MCDERMOTT, J. Beck D., BUFFINGTON, St. Annas J., SUPRATİKTO J. PRENGGONO D. Ekonomi S. Achadi. E.(2001), “Two Models Of In-Service Training To Improve Midwifery Skills: How Well Do They Work?”, *J Midwifery Womens Health*, Sayı.46, ss.217-221.

OZAN, M. B. ve DİKİCİ, A. (2001), “Hizmet İçi Programlarının Etkililiğinin Değerlendirilmesi”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: 11 Sayı. 2, ss. 225-240.

SEFEROĞLU, S. S. (2001), “Sınıf Öğretmenlerinin Kendi Mesleki Gelişimleriyle İlgili Görüşleri Beklentileri ve Önerileri”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı.149, ss.12-18.

Selimoğlu, E., Yılmaz, H. B. “Hizmet İçi Eğitimin Kurum ve Çalışanlar Üzerine Etkileri”, *Bilgi: Paradoks, Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi*, www.paradoks.org/makale/yil5_sayil/esoglu-hbyilmaz51.pdf. 12.02.20102.

ŞENER, M. M. (2009). *Hizmet içi eğitimin sınıf öğretmenlerinin motivasyon düzeyine etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Turkey.

TEKİN, S. ve Yaman, S. (2008), “Hizmet-içi Eğitim Programlarını Değerlendirme Ölçeği: Öğretmen Formunun Geliştirilmesi”, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi* (KEFAD) Cilt. 9, Sayı. 3, ss. 15-26.

UÇAR, R. & İpek, C. (2006), “İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin MEB Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarına İlişkin Görüşleri”, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Cilt.3, Sayı. 1, ss.34-53.

YAĞIZ, L. (2011). *Hizmetiçi eğitim uygulamalarının öğrenen okula etkisi ile ilgili öğretmen görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, Turkey.

YALIN H.İ. “Hizmet İçi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi”, *Bilgi: Milli Eğitim Dergisi*, Sayı.150, Mart, Nisan, Mayıs 2001, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/150/yalin.htm>. 10.02.2010.

EKLER

Tablo: 1 Öğretmenlerin Hizmet içi Eğitim Programlarına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin Dağılımı

Tablo: 2 Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre Hizmet içi Programlarına yönelik görüşleri arasındaki farklılığa ilişkin t Testi Sonuçları

Tablo: 3 Öğretmenlerin eğitim durumlarına göre Hizmet içi Programlarına yönelik görüşleri arasındaki farklılığa ilişkin Anova testi Sonuçları

Tablo: 4 Öğretmenlerin Puanlarının Hizmet içi Eğitim Programlarına Katılım Sayısına Göre Anova testi Sonuçları

Tablo: 5 Öğretmenlerin Hizmet Yılına Göre Hizmet İçi Eğitim Programlarına yönelik görüşleri arasındaki farklılığa ilişkin Anova testi Sonuçları

Tablo: 6 Hizmet yılına göre puanların Karşılaştırmasını Yapan Tukey testi Sonuçları.